

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 9515/2022
26.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Славко Макаји, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 351/22 од 30.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 351/22 од 30.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2553/20 од 13.10.2021. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе тужену да тужиоцу на име неоснованог обogaћења због мање исплаћене вредности одузетог пиринча исплати износ од 9.967.833,04 динара са законском затезном каматом од 16.11.2015. године и да му на име изгубљене добити исплати износ од 95.006.837,60 динара са законском затезном каматом од 01.01.2015. године до исплате. Другим ставом изреке одбијен је предлог тужиоца за ослобађање од обавезе плаћања судских такса. Трећим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 351/22 од 30.03.2022. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 2553/20 од 13.10.2021. године. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), па је оценио да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, кривични поступак вођен против тужиоца због кривичног дела недозвољене трговине из члана 174. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС, окончан је правоснажном ослобађајућом пресудом К 239/0905 од 05.05.2009. године. У току кривичног поступка тужиоцу је одузета документација за отварање фирме „Grace business corporation“ и 66.950 кг пиринча који је по налогу поступајућег суда продат у складу са правилима извршног поступка, а добијени новчани износ уплаћен је у депозит Првог општинског суда у Београду. По окончању кривичног поступка тужиоцу је исплаћен новац добијен продајом одузете робе у износу од 1.113.160,00 динара и враћена су му два печата наведене фирме чији је он био власник, а чије седиште је регистровано у САД.

У парници Првог основног суда у Београду П14398/14 тужилац је тужбом поднетом дана 12.07.2011. године тражио обавезивање тужене Републике Србије на накнаду штете у износу од 9.967.833,04 динара са законском затезном каматом од 16.11.2015. године до исплате, али је тужбени захтев одбијен као неоснован због недостатка активне легитимације. Пресуда П 14389/14 од 25.01.2016. године потврђена је пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3411/16 од 03.10.2017. године, а тужиочева ревизија одбијена је као неоснована пресудом Врховног касационог суда Рев 1463/18 од 16.07.2020. године.

У поступку Вишег суда у Београду П 371/14 тужбом поднетом дана 15.07.2011. године тужилац је тражио обавезивање Републике Србије на накнаду штете по основу изгубљене добити услед прекида у пословању због вођења кривичног поступка. Пресудом П 371/14 од 26.02.2015. године одбијен је као неоснован тужбени захтев за обавезивање тужене на исплату износа од 95.600.837,60 динара са законском затезном каматом од 01.01.2015. године, због недостатка активне легитимације. Наведена пресуда потврђена је пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3015/15 од 14.01.2015. године, а тужиочева ревизија одбијена је као неоснована пресудом Врховног касационог суда Рев 633/16 од 04.05.2017. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је сходно члану 294. и члану 295. ЗПП оценио да постоји идентитет странака и предмета спора у овом поступку и у поступцима вођеним пред Вишим судом у Београду и Првим основним судом у Београду, правоснажно окончаним одбијањем тужбеног захтева, па је закључио да је основан приговор пресуђене ствари истакнут од стране тужене, услед чега је у фази главне расправе, сходно члану 295. ЗПП, о истакнутом захтеву одлучио пресудом.

Другостепени суд је прихватио правну аргументацију првостепеног суда и основаним сматрао одбијање тужбеног захтева сходно члану 295. у вези са чланом 294. став 1. тачка 4. ЗПП, јер осим идентитета странака у конкретном случају постоји и идентитет предмета спора и идентитет чињеничног основа на коме је тужба заснована.

По оцени Врховног касационог суда, другостепена одлука је заснована на правилној примени одредаба Закона о парничном поступку имајући у виду да је чланом 294. став 1. тачка 4. ЗПП прописано да се у случају постојања правноснажне пресуђене ствари тужба одбацује у фази њеног претходног испитивања, али уколико нема довољног основа за доношење одлуке о неком питању, које се поставља као претходно приликом испитивања тужбе, сходно члану 295. ЗПП одлука може бити донета и накнадно, на припремном рочишту, односно на рочишту за главну расправу уколико припремно рочитше није одржано.

Како је ради оцене основаности приговора пресуђене ствари истакнутог од стране тужене било неопходно прибавити списе Првог основног суда у Београду П 14398/14 и списе Вишег суда у Београду П 371/14, те увидом у исте утврдити постојање идентитета парничних странака, истакнутог тужбеног захтева и чињеничног основа наведеног у реферату тужбе, то је другостепени суд правилно оценио да није било процесних сметњи да се о основаности истакнутог захтева одлучи мериторном другостепеном пресудом.

На основу дате правне аргументације сходно члану 414. став 1. тачка 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић